

Vist per a sentència, un any després: la «nova normalitat» dels presos polítics

L'aplicació del 100.2 i la decisió del Constitucional sobre la sentència, porta d'entrada a la justícia europea, marquen el primer aniversari del final del judici al Tribunal Suprem

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=dlbpIVFb_zE

Va ser un final fred, abrupte, després de 52 sessions de judici al Tribunal Suprem. Manuel Marchena, amb tres paraules -"visto para sentencia"

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181929/vist/sentencia>) -, va donar per tancada la vista oral més rellevant de la democràcia espanyola després d'escoltar els al·legats finals dels dotze acusats, que des del 12 de febrer ocupaven el banc dels acusats. Un any -i una condemna- després, els presos polítics viuen la seva particular nova normalitat, marcada per l'aplicació del 100.2 i la decisió del Tribunal Constitucional (TC) sobre els recursos

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/202956/tc/decidira/16/juny/si/allibera/presos/politics/mentre/revisa/sentencia/1-o>) . Fins que no es pronuncii no podran acudir a la justícia europea, l'únic espai on l'independentisme ha obtingut triomfs incontestables des del 2017

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/142030/entre/exili/preso/setmana/canviat/vida/tot/govern>) .

Quan Marchena va tancar el judici, es va permetre als encausats disposar d'una estona breu amb els seus familiars abans de tornar a Soto del Real -Oriol Junqueras, Raül Romeva, Jordi Sánchez, Jordi Cuixart, Josep Rull, Jordi Turull i Joaquim Forn- i Alcalá Meco -Dolors Bassa i Carme Forcadell-, on van arribar a finals de gener per residir-hi durant la vista oral. Només tres dels acusats -Santi Vila, Meritxell Borràs i Carles Mundó, condemnats per desobediència- van poder tornar a casa amb una certa normalitat. Les famílies recorden especialment el moment del comiat en una sala del Suprem

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181865/mes/quatremesos/judici/es/dur/son/dos/anys/preso?rlc=an>) .

"Cuixart va ser el darrer en marxar. Estava embarassada i als de seguretat els costava separar-nos. Els vaig dir si se'm podien endur amb ell", recorda Txell Bonet, parella del president d'Òmnium Cultural, a **NacióDigital**. Cuixart va ser un dels grans protagonistes de la sessió final del judici gràcies a la intervenció que va fer orbitar a l'entorn del concepte "ho tornarem a fer" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181938/cuixart/ultima/paraula/al/suprem/tornarem/fer>) . "Les seves paraules ens representaven a molts, eren lúcides, valentes, franques, amb tota la denúncia i sense cap rancúnia", rememora Bonet. Els advocats de tots els acusats, prudents, van recomanar-los que no intervinguessin, però al final tots ho van fer. El judici polític va tenir un final polític.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=UAnRjn-BP_U

Junqueras, per exemple, va demanar que es retornés el conflicte al "terreny del diàleg"

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181921/junqueras/reclama/retornar/cas/catala/al/terreny/diàleg/ultima/paraula/al/suprem?rlc=an>) . Forcadell, vestida de groc, va insistir que se l'estava perseguint per la seva trajectòria

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181936/forcadell/al/suprem/estic/sent/jutjada/meva/trajectoria/no/pels/meus/actes?rlc=an>) i no pels seus actes. Turull va denunciar la voluntat de l'Estat de "decapitar" l'independentisme

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181927/turull/denuncia/hagi/volgut/decapitar/independentisme>)

[/des/justicia?rlc=an](#)) i Rull, més personal, va parlar dels fills (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181928/rull/al/suprem/no/prou/presons/tancar/anhel/llibertat/to/poble?rlc=an>). Forn, un dels que va aplicar una defensa més tècnica -així li va recomanar l'advocat Javier Melero, una de les estrelles del judici-, va voler deixar clar que els Mossos no havien estat al servei del procés (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181924/forn/nega/haver/donat/ordres/mossos/afavorir/celebracio/referendum?rlc=an>). Una tesi que s'ha repetit, mesos més tard, en el judici a l'Audiència Nacional contra el major Josep Lluís Trapero i l'anterior cúpula d'Interior.

"El record queda borrós", assenyala Laura Masvidal, parella de Forn. "D'alguna manera, hi havia una sensació molt estranya. Algun dels jutges estaven com si s'hagués acabat el curs amb uns alumnes macos, quan tenien assumit que els farien la vida enlaire. Un d'ells li va dir al Turull que érem bona gent", rememora, que defensa que en aquell moment ja tenien clar que la sentència seria dura. Això no va impedir a la representant de l'Advocacia de l'Estat, Rosa María Seoane, que volgués entrar "sí o sí" a la sala dels familiars (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181865/mes/quatre/mesos/judici/es/dur/son/dos/anys/preso?rlc=an>). Masvidal no hi va parlar, però Meritxell Lluís, parella de Rull, sí.

Què els va dir? "Que no era res personal", destaca Lluís, que assenyala que Marchena no va tenir cap contacte amb ells durant tot el judici. Tant ella com la parella de Forn destaquen que, aquell 12 de juny, van tenir la sensació que "per fi" havia acabat la vista oral. "La sentència estava mig redactada, la qual cosa és impresentable", destaca Masvidal, que acusa el Suprem d'haver volgut castigar els líders independentistes "amb proves o sense". "La condemna estava clara", insisteix. Les penes de presó (<https://www.naciodigital.cat/noticia/187428/condemnats/sedicio>) van dels 13 anys per a Junqueras als nou per a Sánchez i Cuixart i privats de llibertat des del 16 d'octubre del 2017, només quinze dies després del referèndum.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=Qh392jnH-kU>

Dolors Bassa, exconsellera de Treball, Afers Socials i Famílies, és una de les que va sortir més malparades, amb una condemna de 12 anys. I això que, en l'al·legat final, va assenyalar que la sentència podia ser "el principi de la solució" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181937/bassa/demana/al/suprem/no/dicti/sentencia/contra/cat/alunya>). La seva germana Montse, diputada d'ERC al Congrés, assenyala que sentien una "mínima esperança" que va ser atropellada, mesos després, per la sentència. "Tot i saber que anàvem veient que el judici no seria just, mai ens hauríem pensat això", ressalta Bassa, que veu la seva germana "ideològicament molt forta" perquè les idees, diu, "no s'empresonen".

L'exconsellera de Treball, que també està acollida al 100.2, sempre recorda als familiars els dies que porta a la presó -844, aquest divendres-, "no ha oblidat gens" el tràmit del judici. "Teníem moltes ganes que arribés al final", apunta la seva germana, que és víctima d'un dels errors més flagrants de la sentència: se li atribueix el lideratge de la conselleria d'Ensenyament, que requeria en Clara Ponsatí. Masvidal, parella de Forn, encara es mostra decebuda amb la qualitat del veredict: "Esperàvem que, almenys, estigués ben construïda i redactada". Considera que no va ser així.

[noticia]203908[/noticia]

22 hores a la cel·la

Mig any després de la sentència, al març, els presos van veure com la pandèmia impactava a Lledoners, Puig de les Basses i Mas d'Enric. Tots ells tenien concedit el 100.2, però no van obtenir permís per passar el confinament a casa, i al mateix temps van veure aturats els permisos per sortir a treballar. "[Aquesta etapa] Va ser horrorosa", assenyala Masvidal. Ara ja poden abandonar durant el dia el centre penitenciari, però els caps de setmana s'han d'estar 22 hores a la cel·la. Només poden sortir al pati de 15 a 17, quan la resta d'interns són a les cel·les, per evitar el contacte.

Els presos de Lledoners ja no estan al mòdul d'ingressos, segons expliquen els familiars, però Bassa encara es troba en aquesta situació. "Està sola", remarca la seva germana, que espera que el final de la pandèmia permeti reprendre les mobilitzacions contra la repressió. Aquests dies, per exemple, ja torna a haver-hi concentracions a Puig de les Basses, on l'exconsellera passa els caps de setmana 23 hores tancada a la cel·la i només una caminant al pati. "Aquest sacrifici és molt dur, però li compensa anar a treballar", assenyala Montse Bassa, perquè comporta una "mínima llibertat".

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=b_qYtqiQXvo

Aquesta "mínima llibertat", en tot cas, no serà total fins d'aquí a un temps. Mentrestant, els presos podran accedir a permisos penitenciaris o seguir sortint a treballar o fer voluntariat a través de l'article 100.2 Fins ara, només Sánchez i Cuixart han pogut sortir de permís perquè han complert una quarta part de la condemna. Rull, Forn i Forcadell podran fer-ho a partir de l'octubre d'aquest any. Turull i Romeva, a partir del febrer de l'any vinent, i Bassa a partir de l'abril. Junqueras, el pres amb la condemna més llarga, no podrà sortir amb permís fins l'octubre de 2021.

Mentre no arriben els permisos ni el tercer grau, que permetria als líders independentistes sortir de la presó durant la setmana i només anar-hi a dormir els caps de setmana, els presos polítics han optat per l'estratègia de l'article 100.2, que de moment s'ha demostrat efectiva malgrat l'oposició frontal de la Fiscalia. Amb el parèntesi de la crisi sanitària, tots ells estan començant a reprendre les sortides de la presó per treballar o fer voluntariat. Tot plegat, a l'espera que l'Audiència Provincial es pronunciï sobre la qüestió i amb el Suprem ben pendent de tot el que passa (<http://www.naciodigital.cat/noticia/199561/suprem/amenaca/presons/catalanes/perque/no/permetin/presos/politics/anar/casa>).

Com es veu tot al cap d'un any? "D'aquesta condemna no se n'hauria d'haver complert ni un dia, perquè una manifestació o un referèndum no són un delictes de sedició, i per tant seguirem lluitant per l'amnistia de tots els presos polítics i el retorn dels exiliats. I tinc clar que un dia la reparació moral arribarà", sosté Txell Bonet, la parella de Cuixart. Aquell "ho tornarem a fer", 365 dies després, és el record d'un clam que no s'ha concretat en l'independentisme institucional, pendent ara de resoldre la pandèmia.